

Utskrift av ett inspelat samtal kring fotografier och hågkomster vid ett möte hemma hos Gunvor och Hans Strömbom 2011-02-15.

Samtalsämnen växlade hela tiden, Ingvar och "Lillan" talade fritt ur hjärtat. Vi övriga sköt in frågor och kommentarer. I mycket har vi behållit talspråk i berättelsen.

I denna utskrift har vi försökt att under några korta rubriker samla ihop det vi pratade om.

Närvarande:

Hans Strömbom (H)

Hans´ föräldrar Ingvar (I) och Inga-Lisa "Lillan" (L) Strömbom,

Anne-Marie Bärneskär och Marianne Westerlund från SPF:s grupp "In Sundusum"/

"Sunnersta i centrum", som spelade in samtalet och gjort utskriften.

Bild 1: Sunnersta Livsmedel, Holmvägen 2.

Innehavaren Lagerstedt, hans son Per och Inga-Lisa

H: Som mamma jobbat i.

L: Det var väl på 50-talet som jag jobbade där. Huset finns kvar.

Han hette Lagerstedt som hade det.

Bild 2: Invigningen av In Sundusum i juni 1989. Sven Bertilsson blåser fanfar.

H: Pappa jobbade där som vicevärd.

I: Vi har bott där i 14 år, sedan flyttade vi till Gottsunda. Där trivs vi mycket bra, på Valthornsvägen, en bostadsrättsförening – Fiolbacken, det är många som bor där. Nu ska de börja sätta in nya fönster, det drar för mycket säger dom. När vi flyttade dit så hade de inte höjt hyran på 9 år, det är nu först som de har höjt den. Vi har bott där nu i 6 år. Det är billigt att bo där, det är en bra förening.

L: Det är så lugnt och det är så skönt, det är aldrig något bråk eller nånting.

I: Och den som är vicevärd där har vi känt och hållit ihop med i många år. Vi spelade bl.a. Bingo i idrottspaviljongen i Sunnersta, där jag var bingoutropare.

Pettersons Handelsträdgård

L: Jag har jobbat där i 25 år. Det lades ner 1989, vi flyttade till In Sundusum 1989 och det var samma år som det lades ner, på hösten. Det var jätteskönt, det var så trivsamt, alla kunder som kom var så glada, det var inte bara tack, hej och adjö utan man pratade också om det vardagliga och så, det var så mysigt. Jag trivdes jättebra bland blommorna. Så fick kunderna själva också gå och plocka. Det var mycket jobb, sena kvällar och ibland både dag och natt.

H: Så fick jag hjälpa till på jularna och plantera, jag var väl 10 år när jag började.

Trädgårdsintresset har hållit i sig.

Handelsträdgården ägdes av Bo och Maj Pettersson, syster och svåger till "Lillan", de lever inte längre.

De hade tre barn, Gunilla, Kerstin och Tommy. Tommy arbetade i handelsträdgården.

L: Sen stod vi på torget, Vaksala Torg, och sålde också.

Kunderna stod och väntade på oss och sa ibland: "Vi trodde nästan att ni inte skulle komma idag".

De andra trädgårdsmästerierna låg vid nuvarande Svankärrsvägen, Svennbäck och Lindgrens, de var inte så stora och slutade tidigare. Bo köpte hem lökar och satte, det var jobbigt. Men sen när man såg att det kom upp konvaljer, tulpaner, påskliljor och narcisser, var det otroligt roligt.

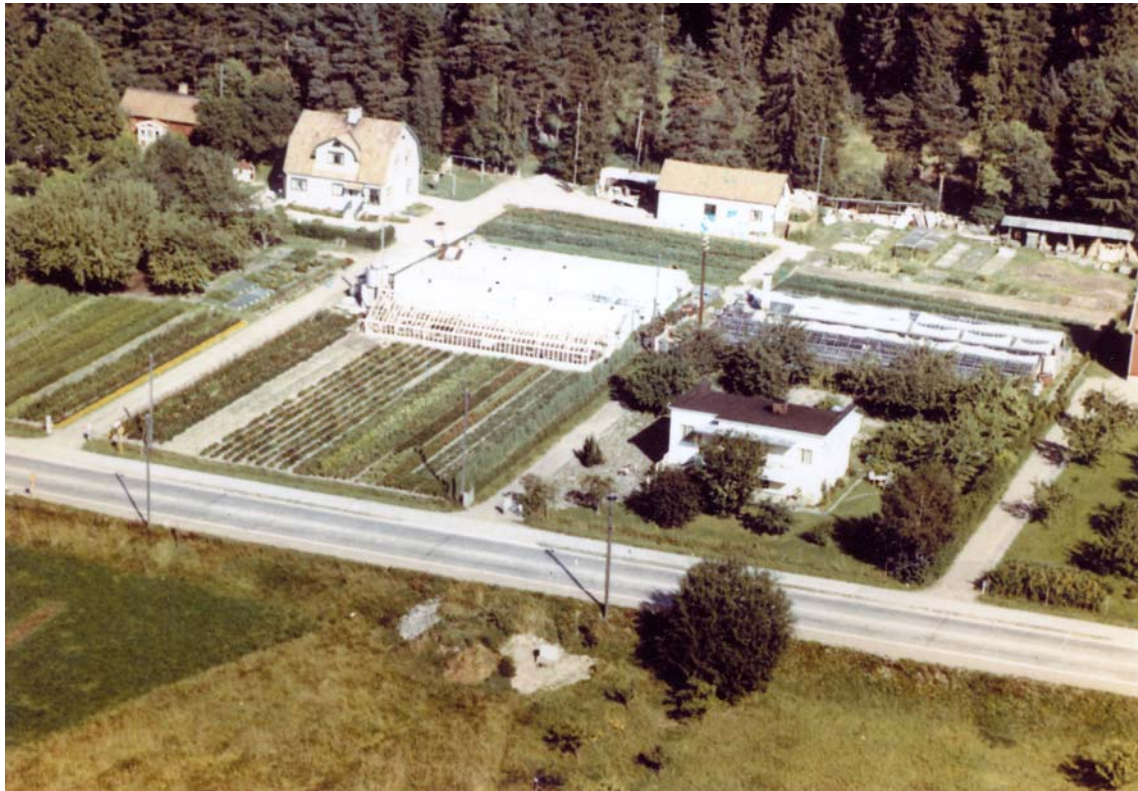

Bild 3: Flygbild över handelsträdgården

Bild 4: Inifrån trädgårdsmästeriet. Bild 5: Inga-Lisa med kunderna Maja och Walborg

Huset och något om människorna där.

I: Vi flyttade hit 1937-38. Det fanns inte en kåk här då.

Det var min pappa som ville bo här ute.

Vi var väl de första som började bygga. Han hade 50 kronor som han lade i handpenning på tomten. Tomten är 1 500 kvm och den kostade 1 kr/ kvm, de höll de på i många år och betalade av. Det var ju växlar till förbannelse, det var bara att skrapa ihop.

Min morfar, som var snickare, bestämde att huset skulle byggas med trävirke.

Pappa ville ha ett färdigt hus bara att sätta ihop.

Då skulle vi ha en så'n här kåk och med uthyrningsrum på övre botten, för Ultunastudenter.

Vi hade många studenter som har bott här. Studenterna bodde där uppe och det var ibland ett jävla liv. De hade eget tvättställ, men inga kokmöjligheter. De var många som bodde 3-4 år här. På Granebergsvägen bor nu en äldre man, pensionerad professor, James Mac Key, han hyrde i vårt hus när han började studera på Ultuna.

När vi byggde grävde vi för hand, det fanns inga maskiner, det var slakten som hjälpte till.

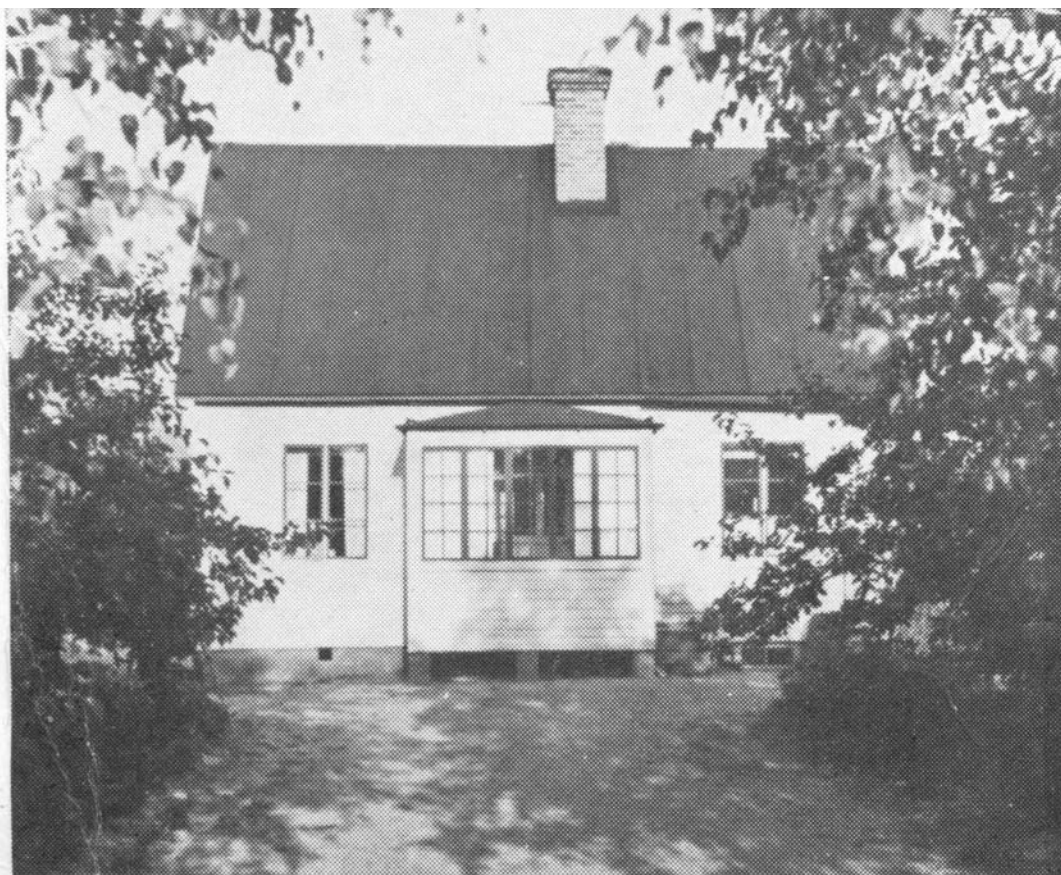
Första året när vi hade flyttat ut hit satte pappa potatis på hela tomten och fick 9 hektoliter.

Granhäcken, samma som ännu finns kvar, var en gräns mellan Sunnersta och Ultuna.

Frukträd var billigt, de kostade 1 krona styck, så det blev många.

Några stycken finns kvar, Cox Pomona och Wealthy, Oranieträdet står också kvar.

Morföräldrar och skolgång

Liljevägen 18, Sunnersta, Uppsala

Mina morföräldrar bodde på Liljevägen 18, det heter Sunnerstavägen nu, man har bytt namn på gatorna här. De har byggt om huset, men det finns kvar. Morfar hette Gustav Söderman.

Mormor hette Erika. De var 8 i familjen, 6 barn (Erik, Elis, Lilly, Anna, Linnea och Karl). Han var byggnadssnickare och jobbade vid Kungliga Byggnadsstyrelsen. Det var svårt med kommunikationer, det fanns inga spårvagnar eller så, man fick gå eller cykla. Jag var mycket hos mormor och morfar, de bodde ju så nära. Mamma jobbade på Akademiska sjukhuset, på onkologen, hon var baderska. Jag var enda barnet. Jag gick i Sunnerstaskolan (en del), jag var tvungen att gå en klass här ute, jag gick i Högre Folkskolan annars i stan, teknisk linje, då hade de fortsättningsskola som det hette ...och då var jag tvungen att gå en termin här ute. Även från början har jag en aning om att jag gick här ute, då jag var 7 år. Vi bodde nere i Graneberg, i Granbo. Bredvid låg det ett pensionat. Det var så här stora råttor som sprang där. (Visar med händerna ca 30 cm). Jag kommer ihåg att när mamma hade bakat så hade vi en kökssoffa som hon lade brödet på, på morgonen så var det bara bitar, råttorna hade varit där. Sen flyttade vi till övre Karlsborg (i stan), det låg alldeles intill Enköpingsvägen, det var otäckt att bo där, de hade slakteri, de slaktade hästar och dom skrek. Där fick jag gå i Rickomberga skola. Sen fick pappa ett jobb på Geijersgatan på S:t Eriks lervarufabriker och samtidigt fanns det ett hus där på Geijersgatan 42 och då skulle de ha en eldare där. Då fick han det jobbet och jag fick flytta till Sverkersskolan, sen gick jag över till Högre Folkskolan och sen då här i Sunnersta. Vi har bott på 13 ställen. Idén att flytta hit ut var nog mycket att det såg bra ut för det fanns en granhäck.

Arbetsliv och familjebildning

1938 började jag arbeta på Ultuna, jag började "på jorden" så att säga. Då började man 7 på morgonen och slutade 6 på kvällen. Man hade 20 öre timmen. På lördagar var det till klockan 1. När det var avlöning fick man stå utanför det här huset (kansliet), det var en gång i månaden. En del då på lördagar de var ju arga, då slutade man kl 1 men kunde få stå till 3-4-tiden. Så skulle man kvittera, skriva på.

Det var roliga år och man avancerade, när jag slutade så var jag kemiingenjör, som det hette. Man fick gå den långa vägen och arbeta sig upp och vänta på platser som blev lediga. De tog vara på arbetskraften. Jag jobbade i 50 år. Sen blev det pension. Det var stor fest när jag slutade.

Vi gifte oss 1950, så småningom skulle jag överta huset. Mamma och pappa köpte en bostadsrättslägenhet på Österängsgatan och bodde där några år innan mamma dog. Mamma dog när hon var 75 år. Sen flyttade pappa till äldreboendet Örnen vid Kungsängsgatan och bodde där. Han var nästan 90 år innan han dog 1989. Vi bodde som nygifta på Holmvägen 18, det var ju svårt med lägenheter också på den här tiden. Det var ett rum och kök, rätt omodernt med dass i källaren (eller var det ute?), sen flyttade vi till Dag Hammarskjölds Väg 242, nästan där In Sundusum ligger. Vi hade utsikt över trädgårdsmästeriet.

Bild 7: Huset på Häckvägen 4.

Bild 8: Klassfoto 1934. Inga-Lisa står något till vänster på det nedersta trappsteget. Läraren hette Åke Wilund.

"Lillan" gick i Sunnerstaskolan och bodde vid Vipängen-Ultuna (vid nuvarande hundpensionatet) tillsammans med sina föräldrar och två äldre syskon, Lennart och Maj Söderholm. Men den stugan finns inte längre kvar.

L: Det blev väl någon rävfarm, nej, hundpensionat. Vi fick gå därifrån och till skolan, ibland fick man åka buss. 20 öre tror jag det kostade.

Bild 9: Liljekonvaljeholmen 1936. Ingvar (i keps) står längst till höger i andra raden. Tredje från höger i andra raden är Ingvars morbror Erik Söderman.

I: De är från området runt omkring. Det var en förening. "Upp till kamp" eller vad den hette, det var nog något kommunistiskt tror jag. Jag var 12 år där, så kortet är taget 1936.

Bild 11: IOGT:s sångkör. Vi ser bl.a. Lillan (2:a fr.h. i andra raden) med Maj till vänster snett bakom sig. Längst fram till höger sitter Bo Pettersson och bredvid honom Olle Ek. Edvin Lönn har tagit kortet.

Detta är en sångkör (IOGT:s-sångkör) med bl.a. Bo Pettersson, Olle Ek och "Lillan" och hennes syster Maj, antagligen när de var på väg att åka till Singö.

L: Vi var ute och sjöng, vi övade i skolan. Edvin Lönn, som var spårvagnsförare, var vår ledare. Vi sjöng i kyrkor och de ringde och frågade om vi ville komma och sjunga. Vi sjöng i Singö kyrka, vi fick ligga i några baracker där. Sen spelade vi revy i skolan, varje nyår, i församlingsalen högst upp. Det var så roligt.

Vi ställer frågan om vilka olika affärer o.dyl. som fanns i området under de här åren och Hans, Ingvar och "Lillan" minns.

Livsmedelsbutiker:

Sunnersta Livsmedel

Enqvist

Hilda Berglund på Sveddvägen

Herman Pettersson

Lindvalls på Backvägen med filial på Stockholmsvägen (mitt emot Sunnerstastugan)

Konsum

Bagerier:

Svenssons Bageri (vid trafikljusen),

Mattsons Bageri, de hade en egen Sunnerstalimpa.

I: Min kusin jobbade där som springsjas, körde ut och sålde.

Alphyddan, mitt emot Handelsträdgården

H: Där sprang man och köpte godis.

I det stora huset vid hörnet Granebergsvägen-Dag Hammarskjölds väg fanns ett bageri och café.

Sybehörsaffärer:

Där gamla pizzerian ligger var en sybehörsaffär – Anderssons sybehör.

Siri Nilssons sybehörsaffär låg mitt emot där kyrkan är nu.

En annan sybehörsaffär fanns längre bort på Stockholmsvägen, nästan där man svänger av mot Graneberg.

Bilverkstad och bensinstationer fanns det flera stycken.

Brostugan, där var som ett café och till och med ett matställe.

Försök att räkna upp de verksamheter som vi tillsammans kan erinra oss och som låg utmed Stockholmsvägen (numera Dag Hammarskjölds Väg), vi börjar norrifrån.

Sunnersta Livsmedel

Bergmans Bilverkstad

Mattsons Bageri

Hilda Berglunds livsmedel

Hilderssons kiosk

Sunnersta Mekaniska

Cykelverkstad, post och bageri i samma hus

Lindvalls Livsmedel (en bit in på Backvägen)

Noakssons Livsmedel (senare Nygrens och Roffes)

Petterssons Handelsträdgård

Lindvalls filial (livsmedel)

Sybehörsaffären

På Långvägen där de byggt idrottsbaracken fanns en tvättstuga.

Vid bron bodde Hjelm, som skötte om broöppningen, Lasse Hjelm var en skolkamrat till Ingvar. Bron byggdes 1924.